

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยผู้วิจัยได้วางขั้นตอนการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Population) ได้แก่ ผู้ต้องขังคดีตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ที่มีพฤติกรรมการค้ายาเสพติดและถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำจังหวัดมหาสารคามตามหมายศาล ในช่วงระหว่างปี 2555 คือ จำนวน 479 คน แบ่งเป็นผู้ต้องขังชาย จำนวน 439 คน และผู้ต้องขังหญิง จำนวน 40 คน (ข้อมูลจากฝ่ายทัณฑ์ฯ เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ณ วันที่ 15 กรกฎาคม 2555)

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ได้แก่ ผู้ต้องขังคดี ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดที่มีพฤติกรรมการค้ายาเสพติด และถูกควบคุมตัวอยู่ในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 218 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการกำหนดหาขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตร ทาโร ยามานะ (Taro Yamane, 1973 : 727 ; อ้างใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 92)

$$n = \frac{N}{1+N(e^2)}$$

กำหนดให้

n = ขนาดตัวอย่าง (คน)

N = จำนวนประชากร (คน)

e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้สำหรับการวิจัยครั้งนี้มีค่าเท่ากับ 0.05

$$\text{แทนค่าในสูตร } n = \frac{479}{1+479 (.05^2)}$$

$$n = 217.9749 \text{ คน}$$

$$n = 218 \text{ คน}$$

ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้สำหรับการวิจัยครั้งนี้จากการคำนวณตาม สูตรของทาร์โฆ ยามาเน่ (Taro Yomane) คำนวณ ได้ 217.9749 คน เพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวนเต็ม ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 218 คน

3. การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบโควตา อย่างไรก็ตาม เนื่องจากจำนวนประชากรหญิงมีน้อยผู้วิจัยจึงกำหนดให้ประชากรหญิงเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดขนาดตัวอย่างที่เหลือจะเป็นชาย จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายด้วยวิธีการจับฉลาก (Lottery Method) เพศชาย จากนั้นเลือกตัวอย่างตามอัตราส่วนที่เป็นไปตามจำนวนในประชากร

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ชาย	439	178
หญิง	40	40
รวม	479	218

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ประเภทของเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามปลายเปิด และปลายปิด

2. ส่วนประกอบของข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ในการเก็บข้อมูล จะใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือประกอบไปด้วย 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติดประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ภูมิฐานะ อาชีพ รายได้ส่วนตัว รายได้รวมภายในครอบครัว ค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว

ลักษณะที่อยู่อาศัย ระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด จำนวนครั้งที่เคยถูกจับกุม บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย ลักษณะคำตอบแบบ ตรวจสอบรายการ (Checklist) และแสดงคำตอบในช่องว่าง

ส่วนที่ 2 เป็นคำถาม เกี่ยวกับการใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติดของผู้ต้องขัง ได้แก่ เหตุผลส่วนบุคคล และการใช้เหตุผลสภาพแวดล้อมลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่มีความเห็น ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยผู้วิจัยได้กำหนดค่าคะแนนแต่ละระดับดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ระดับ 4	หมายถึง	เห็นด้วย
ระดับ 3	หมายถึง	ไม่มีความเห็น
ระดับ 2	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ระดับ 1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open-Ended Question) เพื่อสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของผู้ต้องขังที่เป็นเหตุผลนำไปสู่การเลิกค้ายาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ กรอบแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อปัจจัยที่มีผลการตัดสินใจนำไปสู่การค้ายาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม เพื่อกำหนดตัวแปรที่เกี่ยวข้องให้ได้แนวคิดรวบยอด (Concept) ที่เกี่ยวข้องแล้วนำมากำหนดเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ
2. กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ และองค์ประกอบ ทำให้ทราบถึงเหตุผลที่นำไปสู่การค้ายาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคามเพื่อนำข้อมูลมาสร้างแบบสอบถาม ทั้งปลายปิดและปลายเปิด
3. นำร่างแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและพิจารณาให้คำแนะนำสำหรับแก้ไขปรับปรุง เพื่อความเหมาะสมและถูกต้องตามหลักวิชาการ

การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

1. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ความถูกต้อง และความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) ความถูกต้องของรูปแบบสอบถาม (Format) และการใช้ภาษาให้ถูกต้องตามหลักวิชา และหาความสอดคล้องของแบบสอบถาม ด้วยการหาค่า IOC (Item Objective Congruence Index) (สมเกียรติ เกียรติเจริญ. 2552 : 72) โดยกำหนดค่าต่าง ๆ ดังนี้

เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ	+1
ไม่แน่ใจ	มีค่าเท่ากับ	0
ไม่เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ	-1

ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประกอบด้วย

1.1 นายสังพงษ์ พรรณะ ตำแหน่ง เจ้าพนักงานราชทัณฑ์อาวุโส เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม วุฒิการศึกษาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ยุทธศาสตร์การพัฒนา) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

1.2 นางสาวเพชรศิริ โยคะสิงห์ ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ วุฒิการศึกษามหาบัณฑิต (ภาษาไทย) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

1.3 นายอนุช ทรงมงคลรัตน์ ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ วุฒิการศึกษาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (สถิติประยุกต์) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติและการประเมินผล

2. นำแบบสอบถามไปหาค่า IOC (Item Objective Congruence Index) ให้ได้ค่า 0.67 ขึ้นไป

3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจของผู้เชี่ยวชาญมาแก้ไขปรับปรุง และเสนอคณะกรรมการผู้ควบคุมการวิจัยวิทยานิพนธ์อีกครั้งหนึ่ง

4. ตรวจสอบคุณภาพด้วยการนำแบบสอบถามไปทดลอง (Try – Out) ใช้กับผู้ต้องขังที่เป็นกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน และหาค่าอำนาจจำแนกด้วยวิธีหา -Item Total Correlation เป็นรายข้อและหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของ ครอนบราค (Cronbach)

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว มาปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามจนถูกต้องสมบูรณ์ จากนั้นจัดพิมพ์แบบสอบถาม และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย ประสานขอความร่วมมือกับทางมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามถึงอธิบดีกรมราชทัณฑ์ และผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดมหาสารคามในการดำเนินการวิจัย และเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ด้วยวิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple random sampling) เป็นครั้ง ๆ ละ 40 คน มารวมกัน จากนั้นผู้วิจัยได้ชี้แจงการกรอกแบบสอบถามเพื่อให้เข้าใจตรงกันแล้วจึงให้กลุ่มตัวอย่างกรอกแบบสอบถามด้วยตนเอง

3. หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว นำแบบสอบถามที่รวบรวมมาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ จนครบตามจำนวนแล้วนำไปประมวลผลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลจากแบบสอบถามเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้นจึงนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องโปรแกรมคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด
2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding form)
3. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคามสถิติที่ใช้ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อ 1 การใช้เหตุผลในการตัดสินใจค่ายาเสพติดโดยการวิเคราะห์ ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) แล้วนำไปเปรียบเทียบเกณฑ์ดังนี้

การใช้เหตุผลส่วนบุคคลและการใช้เหตุผลสภาพแวดล้อม

ตอบ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	5 คะแนน
ตอบ	เห็นด้วย	ให้	4 คะแนน
ตอบ	ไม่มีความเห็น	ให้	3 คะแนน
ตอบ	ไม่เห็นด้วย	ให้	2 คะแนน
ตอบ	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	1 คะแนน

การแปลผลดังนี้ (โดยการประยุกต์ใช้วิธีการของ บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 35)

1.00-1.50	ใช้เหตุผลในการตัดสินใจ	ต่ำมาก
1.51-2.50	ใช้เหตุผลในการตัดสินใจ	ต่ำ
2.51-3.50	ใช้เหตุผลในการตัดสินใจ	ปานกลาง
3.51-4.50	ใช้เหตุผลในการตัดสินใจ	สูง
4.51-5.00	ใช้เหตุผลในการตัดสินใจ	สูงมาก

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2 ใช้ในการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple linear regression) เพื่ออธิบายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) จากสมการ

$$Y' = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + \dots + b_kx_k$$

เมื่อ	Y'	แทน	คะแนนพยากรณ์ของตัวเกณฑ์ (ตัวแปรตาม)
	a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์
	b_1, b_2, \dots, b_k	แทน	น้ำหนักคะแนนหรือสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ตัวที่ 1 ถึง ตัวที่ k ตามลำดับ
	X_1, X_2, X_3	แทน	คะแนนของตัวพยากรณ์ (ตัวแปรอิสระ) ตัวที่ 1 ถึง ตัวที่ k ตามลำดับ
	k	แทน	จำนวนตัวพยากรณ์ (ตัวแปรอิสระ)

4. ข้อเสนอแนะของผู้ต้องขังที่ค้ายาเสพติด ผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และแจกแจงความถี่ในแต่ละประเด็นแล้วนำมาสรุปในเชิงพรรณนา